

ГРОМАДСЬКА СПІЛКА
**ПЕРША ЕНЕРГЕТИЧНА
АСОЦІАЦІЯ УКРАЇНИ**
(Г С " П Е А У ")

Україна, 03164 м. Київ, проспект Академіка Палладіна, 25, к. 85
тел. (044) 222-53-87, тел./факс (044) 424-62-28 e-mail: office@eau.org.ua,
www.eau.org.ua

28.09.2020 № 04-154/6

на № _____ від _____

Голові НКРЕКП

В. Тарасюку

Зауваження та пропозиції до проекту
Постанови НКРЕКП «Про затвердження
Змін до Правил ринку та Методики
формування цін на допоміжні послуги»

Шановний Валерію Володимировичу !

ГС «Перша Енергетична Асоціація України» розглянула розміщений на сайті Комісії 18.09.2020 проект Постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Правил ринку та Методики формування цін на допоміжні послуги» (далі – проект Постанови), якою вносяться зміни до Правил ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 307 та до Методики формування цін на допоміжні послуги, затвердженої постановою НКРЕКП від 26 квітня 2019 року № 635 (далі – Методика), та надає до них наступні зауваження та пропозиції:

1. Зміни до Методики передбачають запровадження коефіцієнтів стимулювання для допоміжних послуг (ДП) із забезпечення резервів: резерву підтримання частоти (РПЧ), автоматичного резерву відновлення частоти (аРВЧ), ручного резерву відновлення частоти (рРВЧ) та резерву заміщення.

Величина цих коефіцієнтів пропонується на рівні: 1,0 для РПЧ та аРВЧ, 0,45 для рРВЧ, 0,4 для РЗ, тобто для рРВЧ та РЗ стимулюючі коефіцієнти більш ніж удвічі знижують ціну цих ДП відносно рівня, передбаченого чинною Методикою.

Моделювання надає підстави стверджувати, що за пропонованих величин стимулюючих коефіцієнтів ціни на ДП із надання рРВЧ та ДП із надання РЗ насправді матимуть дестимулюючий характер, оскільки

надання цих ДП погіршуватиме економіку виробників у порівнянні з їх не наданням. Це блокуватиме розвиток ринку допоміжних послуг, законсервує існуючі викривлення на ринку і не сприятиме його успішній інтеграції з ринками країн Європи, зокрема внаслідок збереження свідомо гірших умов роботи для вітчизняних виробників, ніж існують у виробників, що працюють на суміжних ринках.

Для уникнення таких наслідків, пропонується у п.3.4 та п.4.1 Методики встановити величину відповідних коефіцієнтів стимулювання (K_{mFRR}^{St} та K_{RR}^{St}) на рівні 1. Розрахунки свідчать, що такий рівень наразі є мінімально необхідним для того, щоб виробники мали стимул до надання ДП з рРВЧ та РЗ.

За інформацією НЕК «Укренерго»¹ станом на сьогодні сертифіковано одиниць надання ДП із потужністю:

- РПЧ +-147 МВт,
- аРВЧ 1539 МВт,
- рРВЧ 3876 МВт,
- РЗ 4500 МВт.

Виходячи з цих даних, на ринку допоміжних послуг існує достатня для задоволення попиту на ДП та значної конкуренції потужність одиниць ДП, сертифікованих для надання аРВЧ, рРВЧ та РЗ. У той же час, пропозиція ДП з надання РПЧ наразі вбачається недостатньою, що, на наш погляд, пояснюється, перш за все, низькою ціною на цю послугу.

У зв'язку з цим, пропонується у п.2.1 Методики встановити величину коефіцієнту стимулювання K_{FCR}^{St} на рівні 2.

2. Будь-які зміни до Методики в частині надання ДП з рРВЧ та РЗ не працюватимуть, і ринок цих послуг не з'явиться, доки діятиме норма п.12 Постанови НКРЕКП від 08.04.2020 №766 «Про дії учасників ринку електричної енергії у період дії карантину та обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» (із змінами), яка встановлює обов'язок постачальників послуг з балансування (ППБ) «надавати на балансуєчому ринку заявки/пропозиції щодо балансуєчої електричної енергії стосовно кожної одиниці ППБ по обладнанню, що перебуватиме в роботі на день Д, на завантаження не менше ніж 10 % від її встановленої (номінальної) потужності, приведені до розрахункового періоду, та на розвантаження не менше 5 % від її встановленої (номінальної) потужності».

¹ https://ua.energy/wp-content/uploads/2020/09/Reyestr-PDP-_17.09.2020.pdf

За змістом, це положення покладає на ППБ обов'язок безоплатного надання ДП з рРВЧ та РЗ і позбавляє Оператора системи передачі (ОСП) потреби в організації аукціонів на ці ДП. Положення, що склалося, не тільки суперечить Закону України «Про ринок електричної енергії» (зокрема, пп.2) п.3 ст.30, пп.13) п.1 ст.33, п.1 та п.9 ст.69), але й погіршує загальну по країні ефективність роботи генеруючого обладнання. Останнє пояснюється тим, що за чинної норми резерви на розвантаження та навантаження розподіляються пропорційно по всіх одиницях ППБ, тоді як робота ринку мала б результатом розміщення цих резервів першочергово на менш економічному обладнанні.

Втрати від дії зазначеного положення оцінюються на рівні близько 150 тис. грн. на добу для одного енергоблоку 200 МВт.

У зв'язку з викладеним, пропонується до тексту проєкту Постанови НКРЕКП додати новий пункт і викласти п.3 та п.4 у наступній редакції:

«3. Пункт 12 постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 08 квітня 2020 року № 766 «Про дії учасників ринку електричної енергії у період дії карантину та обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» виключити.

4. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, за виключенням п.3, що набирає чинності з 1 січня 2021 року.»

Запропоноване відтермінування дії п.3 проєкту Постанови потрібно для того, щоб ОСП мав достатній час для підготовки та проведення аукціонів на придбання ДП з рРВЧ та РЗ.

З повагою,

Віце-президент

О. Рогозін